

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 186.

Feljelölt szerkesztő
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

A B-listákat most készítik a bajai hivatalokban.

Julius elsejéig még nyolc nap van hátra e ez az idő aligha elegendő a legújabb városi B-lista összeállítására, amit pedig a belügyminiszter rendelkezése értelmében Julius elsejéig feltétlenül fel kell készíteni a belügyi kormányzatnak. Ezért a Budapestről visszaérkezett polgármester intézkedett, hogy a városi B-listát haladéktalanul állítsák össze.

Értesülésünk szerint létszámszökkentő bizottság egy-két napon belül megkezdi a hivatalok sorrajzását s a bizottság tagjai személyesen győződnek meg arról, hány munkaező dolgozik az egyes hivatalokban s megállapítja, hogy mennyi közülök a nélkülözhető. A szemle eredményét megbeszéljük azután a polgármesterrel s ezzel megszűnik a legújabb B-lista, amely Julius elsejétől ismét néhány a rendeletben megszabott számú városi tisztviselő elbocsátását jelenti. Véleményünk szerint az volna a leghelyesebb, ha elsősorban azokat a tisztviselőket bocsátanák el, akik vagyonosak s megtudnak élni privát vagyonukból, másodsorban akik nem dolgoznak, harmadsorban ne alulról kezdjék kirossztálni a hivatalnokokat, hanem felülről.

Zürichi nyitás:
Budapest 72%.

A pénzügyi hatóság felmondja az eddigi forgalmi adó-egyezségeket.

Julius elsején a forgalmi adóátalányozásokra vonatkozólag új rendelet lép életbe. A rendelet végrehajtására már megtörténtek a szükséges intézkedések s többek között azt az értesítést szereztük, hogy a jövőben az egyezségi alapon való átátnyozást csak akkor rendeli el a pénzügyi hatóság, ha azt az adózó a pénzügyigazgatóságtól kéri és ha azt a pénzügyigazgatóság méltányolhatónak tartja. Az egyezségi alapra való átátnyozás elsősorban azokra az adózókra vonatkozik, akik iparukat maguk, vagy család-

tagjaik segítségével folytatják. Egyébként úgy értesültünk, hogy az átátnyozásokra vonatkozó eddigi egyezségeket a pénzügyi hatóság fölm indja hogy a pénzügyminiszter rendelete értelmében az új egyezségeket megkösse. Más információk szerint a forgalmi adóra vonatkozó rendelet jelentős kedvezést biztosít a kereskedelemnek. A rendelet az átátnyozás elvét tartja szem előtt. A különböző kulcsok tekintetében is bizonyos enyhülés lesz, bár a kulcs általános és egységes leszátnításáról nem intézkedik.

Bud expozejá.

Budapestről telefonálják A nemzetgyűlés keddi ülése előtt a parlament folyosóján a képviselők Bud expozejáról beszéltek. Az egységespárt nagy elismeréssel nyilatkozott róla, de megállapítható, hogy az ellenzékre is kedvező hatást gyakorolt. Nagy ellenzéki csoport vonult fel a ház mai ülésére, mert pártértekezleten akarnak határozni a választójogi vita megővítéséről.

A szociálisták visszavonják a deklarációt és ismét napirendre tűzetik a Somogyi-Bacsó gyilkosságát.

Budapestről telefonálják nekünk: Kedden dében a szociálista képviselők teljes számban felvonultak az ülésre. A folyosón eltejedt annak a híre, hogy a szociálisták megszegik a deklarációt s újra napirendre tűzetik a Somogyi-Bacsó gyilkosság ügyét. Állítólag a szociálisták azért térnek el deklarációjukban leszöge-

zett álláspontjukról, mert a katonai hatóság hírfőn dé után hallgatta ki Fényes Lászlót, a Népszava munkatársát a gyilkosság ügyében, de vallomásának egy részét a hadbíró nem akarta jegyzőkönyvbe foglalni, mire Fényes László megtagadta a jegyzőkönyv aláírását.

A Terézvárosi szinpad Baján.

Néhány nap múlva érdekes művészi eseménye lesz a Bajai Uránia mozinak. Salamon Béla, a budapesti Terézvárosi Szinpad igazgatója, az országos nevű komikus fogársulatának legkitűnőbb művészeivel vendégszerepelni az Uránia szinpadán. A briliáns humorú művész összeválogatja két éves színházának legnagyobb sikerű darabját, hogy a bajai publikumnak most, mint árrivált star mutatkozzék be. Harom óras szüntelen kacagás lesz a Terézvárosi Szinpad bajai műsora. Salamon esteként négy legjobb szerepében lép fel. Kivűle a szép Bereilly Magda, a széphanu Keglevich Mariette, a nagyszerű humorú Mester Ilona, a bajos Jármay Karola, a férfiak közül a főváros egyik legnépszerűbb színésze, Szenes Ernő és a színház rendezője, Herczeg Jenő jobbnál jobb alakításokkal szerepelnek. A nagyszerű estély iránt már most óriási érdeklődés mutatkozik.

— Megdőlték a búzák.

A hirtelen lehűt időjárás, az újult erővel nekifogó zápor és hatalmas szélvihar, amely az éjszaka Baja felett átvonult, egész Bácskában a gabonaművekben és a gyümölcsökben nagy károkat tett. Az utóbbi két hét esőzéseként szépen fejlődésnek indult és folyton javuló buza most sok helyütt eldőlt fekszik, mert az erős szél mindenütt megdőntötte a gabonát s levette lábáról. Bár a szél sok kárt okozott, a helyzet még sem ad aggodalomra okot, mert kedvező időjárás mellett a most ledöntött buza újra lábra kaphat.

FEHÉRCIPŐK REKLÁMÁRON!

Szandálok, teniszcipők rendkívül olcsón.
Kattarinka József és Fia Cipőáruházban. Telefon 206.

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz.
(Központival szemben.)

<p>OPTIKA szemüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencsékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek.</p>	<p>FÉNYKÉPÉSZETI cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképezőknek külön nagybani osztály. Gyári árából nagy árengedmény.</p>	<p>SPORTSZEREK futballok, football cipők, vivőfelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. A világhírű Liga-Scrum készítmények délmagyarországi egyedárusítása.</p>	<p>RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEK alkatrészek, villamossági anyagok, erős és gyengeáramú szerelések legolcsóbb napi áron.</p>
--	--	--	--

Betegápolási cikkek, gummiárak, kötszerek „Tetra” Hygienikus babakelengyek nagy választékban.
Szabadalmazott „Compress” haskötők mérték után készülnek.

Felszentelték a bácsalmási Leventék zászlóját.

Bácsalmási tudósítónk jelenti: A bácsalmási Levente Egyesület régi háza teljesült vasárnap, amikor az egyesület zászlót kapott. A zászlóanyagot gróf Teleky Józsefné adta az egyesületnek. A szép kivitelezésű zászlót ünnepélyes keretek közt vasárnap délelőtt felszentelték fel pár ezer ember jelenlétében s az a lelkes megértés és szimpátiá, ami a megjelent sudár magyar jegenyék szeméből sugárzott a leventék felé, csak még inkább fokozta a leventék azon fogadkozását, hogy céljaikról el nem térnek s mindent elkövetnek, hogy a levente névnek mindenben megfeleljenek.

Az ünnepély délelőtt 9 órakor vette kezdetét. Hatalmas népdómegvonult fel szabályos sorrendben a Leventék sporttelepe felé. A menet élén lovas bandérium haladt magyar viseletben, utánuk következett a fúvószenekar s az újonnan szervezett 25-30 tagú bácsalmási tűzoltóság vadonatúj egyenruhában, azután következett az Ipartestület, majd az iskolák növendékei, ekkor jöttek a Leventék festői viseletben s végül a zászlóanya, gróf Teleky Józsefné kíséretével, legutolsónak pedig a meghívott hatóságok következtek. Bajáról a zászlószentelésre átrándult Scherer Rezső főjegyző, Rittinger Rezső vármegyei tb. főjegyző, Amler Antal, a tanítóképző intézet igazgatója és Guidenfinger Károly őrnagy, a mentelep osztály parancsnoka. Ott volt azonkívül a kerület országos képviselője: dr. Alföldy Béla is.

A sporttelepen ünnepi mise volt, amelyet Amon Pál dr. mesterkanonok pontifikált. Utána megszentelte a zászlót s buzdító beszédet intézett a leventékhez. Ezután következett a szögbeverés, mire az elkészült zászlót Teleky grófnő lelkesítő beszéd kíséretében átadta a Levente Egyesület elnökének, dr. Gálffy József közjegyzőhelyettesnek, aki beszéd kíséretében átvette a zászlót és kijelentette, hogy makulátlanul, becsülettel megtartják a zászlót. A beszédek után felcsendült a Himnusz, majd a zászlóanya előtt a bandérium vezetésével díszfelvonulás volt.

Délben társas ebéd követte a délelőtti zászlószentelési ünnepélyt, délután 3 órakor pedig kezdetét vette hatalmas publikum jelenlétében a sportünnepély, amelynek befejezésül a bácsalmási és katymári futballcsapat mérkőzött. A meccs a bácsalmásiak győzelmével végződött.

Mi várható a szigeti gázfurástól?

1335 méter mélységig hatoltak eddig a földbe. — Husz vagon vascsövet engedtek a mélységbe. — Eddig cirka öt milliárdba került a gázutatás a Kis Pandur szigeten. — Még maximum 300 méternyit fúrnak a föld gyomrába. — A csövek megközelítik az olaj és gáztartalmú szarmata réteget.

— A Független Magyarország tudósítása. —

Baja, 1925. június 23.

Hozzászólások után 1924. november 6-án kezdte meg a gázfurási munkálatokat Baján a Kis Pandur szigeten a Darcy Exploration, amely az Anglo-Persian Oil Compagny-höz alakult át ezen új gáz és olajterületek felkutatását és kiaknázását célzó vállalat. Nyolc hónap alatt rengeteg, a furáshoz szükséges anyagot szállítottak a gázgyanús környékre s ez idő óta szakadatlanul tart a föld mélyébe csövekkel való behatolás. Eddig a gázfúró társaság egyik vezető tisztviselőjétől nyert biztos információk szerint 1335 méter mélységig fúrtak s husz vagon csövet préseltek a föld gyomrába. Állandóan 27 munkással dolgoznak, ami azt mutatja, hogy eléggé nagyszabású vállalkozás a gázkeresés. Eddig körülbelül öt milliárdot emésztett fel az a fickó, vagy lehetőség, hogy esetleg gázt, vagy olajat találjanak a szigeten. Öt milliárd a mai pénzszűke világban fantasztikusan nagy összeg, szinte hihetetlennek hat, hogy így temérdek pénzt falt volna fel a gáz-szimulációs szennvedély, de könnyen hihetővé válik, ha megtudjuk, hogy csak a földbe lehetséges husz vagonnyi vascső anyag eddig három milliárd koronába került. A napi kiadás minden nap kivétel nélkül 4 és 5 millió korona közt ingadozik, aminek több, mint a fele a munkabérek terhére irandó. De nem egy olyan hónap is volt, amikor a havi kiadás 200 millióra rugott.

A gázutatást egyrészt a magyar államkincstár finanszírozza a fővárosi nagybankokkal, másrészt a Darcy Exploration, amely szerződéses viszonyba lépett a magyar állammal a gázutatásra s ezt a szerződést, mint törvényjavaslatot a nemzetgyűlés is elfogadta. A gázfurási munkálatoknál a műszaki vezető a magyar kincstár megbízásából Ilia Miklós bányamérnök, az Anglo-Persian Oil Compagny megbízottja pedig az adminisztratív és irodai munkák vezetője Bezeredy Gyula. Mindketten fáradhatatlanul dolgoznak, hátha eredményt tudnának kicsiholni a föld belsejéből

s nem vesze kárba a rengeteg ráfordított munka és tőke.

Hogy meddig tart a furás, illetve meddig haladnak a föld mélyébe, azt nem tudják pontosan megmondani. Talán addig, amíg eredményt érnek el, de semmi szín alatt sem mennek lejjebb 1600 méternél. Eddig az angolok fúrtak az egész világon legmélyebbre a földbe: 2500 méterre, utána mi, magyarok jövünk: Budafán 1716 méter mélységbe eresztették a csöveket. De ha még mi is mélyebbre akarunk hatolni sikertelenség esetén, akkor sem tehetnénk, mert a vascsövek, amiket mind külföldről hozott a társaság, fogytán vannak, jelenleg már a legkisebb kaliberű csöveket engedjük a földbe. Lehet, hogy 1600 méternél még mélyebbre is lehet hatolni, mert hisz kemény rétegek állják a csövek útját, de azért nem valószínű ez s inkább bizonyos, hogy ekkor beszüntetik a munkát, mert a furáshoz épített fatorony nem képes oly irtoztatos feszítést kifejteni, ami a vascsöveknek még további mélységbe préselését lehetségessé tenné.

Monstruózusabb tornyot kellett volna építeni, hogy 1600 méternél mélyebbre hatolhassanak a csövek, de nem számított senki arra, hogy még 1335 méter mélységben sem lesz gáz, vagy olaj. Jelenleg az ugynevezett pannoni rétegben állnak a csövek, ami sarga márga rétegződés. A geológusok véleménye szerint a pannoni kéreg alatt van az ugynevezett szarmata-réteg, a sziluri korszak ezen réteges alakulata, amely a föld keletkezését kutató tudósok szerint olajat és gázt tartalmaz, aminthogy más országokban végzett furásoknál erre tényleg volt is példa.

Ha az 1600 méter mélységben a szarmata-rétegben sem találunk gázt, vagy olajat, hanem csak a diluviális korszak száurus-állat-szörnyetegeinek szarmatait, akkor beszüntetik a további furást.

URÁNIA
M
O
Z
G
U
B
A
J
A

1925 június hó 23-án, kedden d. u. 6, este fél 9 órakor.

„Ó” HAROLD LOYD [világfilmje]

Dr. JACK

Vidám játék 5 felvonásban. — Ezt követi:

Max Linder. A szerelem bolondja. 5 felv.

Cséplésre ajánlok békebeli minőségben

Elsőrendű

felsősziléziai

SÁNDOR LÁSZLÓ

POROSZ BRIKETTET

a legolcsóbb napi áron azonnali szállításra

tűzifa- és szénkereskedő a pályaudvaron. o—o Telefon: 228.

5 és 3 kgr.
kockákban

1926 júni
S
Hogy rábuk
az bizonytal
lehet, hogy
dent elkövet
források fe
is benne, h
a szarmata
erős a bizo
fűrő telepe
sikerben. A
az vet maj
eredménytel
nak visszav
Hogy m
teg vascső
a földbe g
telep egyik
laszolta:
— Ezek
radnak a f
jűk őket, n
miatt is. A
szerint a
vekből alig
kott elvesz
tudják a f
Ez is csak
csövek ol
ahol meg
hatatlanná
mazott le
csöveket
rabig elő
Meg kell n
föld gyom
ujbóli elő
olyan neh
mint a v
nyomiszol
— Egy
rás. Türe
hozzá, hát
kálhatunk.
mindaddig
Darcy Exp
a cél és
tást és vi
rokat.
F
a gy
növ
Az utó
alkonyit
szágon
iparagnak
vénygyűjt
lyamat az
mert a b
jazták m
vény gyű
ját, haner
vidéki gy
gesen elk
az egyé
szezoni
A mul
is beleke
növénygy

Szandálok és fehércipők!

rendkívül olcsó árban és nagy választékban

STELLNER ZSIGMOND cipőüzletében, Vörösmarthy u 1

Hogy rábukkannak-e gázforrásra, az bizonytalan. Lehet, hogy igen, lehet, hogy nem. A gázfúrók mindent elkövetnek a gáz, vagy olaj források felfedezésére és biznak is benne, hogy találnak valamit a szarmata-rétegben. Általában erős a bizodalom itt lent a gázfúró telepen s erősen hisznek a sikerben. A bizakodásnak csak az vet majd véget, ha teljesen eredménytelenül kell a gázfúrókat visszavonulniok.

Hogy mi lesz avval a rengeteg vascsővel, amit eddig a földbe gyömösöltek, arra a telep egyik vezetője ezeket válaszolta:

— Ezek a vascsövek nem maradnak a földben, hanem kiszedik őket, már csak óriási értékük miatt is. Az eddigi tapasztalatok szerint a furásoknál a vascsövekből alig 15—20 százalék szolgált elveszni akként, hogy nem tudják a földből napfényre hozni. Ez is csak akkor van, ha a vascsövek olyan rétegbe kerülnek, ahol megduzzadnak s kivontathatatlanná válnak. A most alkalmazott legkisebb kaliberű vascsöveket például az utolsó darabig előbányásszuk a földből. Meg kell még jegyezni, hogy a föld gyomrába ékezt vascsövek újbóli elővarázsolása legalább is olyan nehéz és költséges munka, mint a vascsöveknek a földbe nyomozolása.

— Egyelőre így áll a gázfúrás. Türelem és kitartás kell hozzá, hátha eredményt produkálhatunk. Mi mindenesetre mindaddig dolgozunk, amíg a Darcy Exploration meg nem unja a célt és eredmény nélküli kutatást és vissza nem rendeli a fúrókat.

Felvirágozik a gyógy- és ipari növénygyűjtőknek

Az utóbbi években teljesen bealkonyult egy nálunk, Magyarországon nem eléggé kiaknázott iparág: a gyógy- és ipari növénygyűjtésnek. Ez a zűnési folyamat azért következett be, mert a budapesti gyűjtők nem díjazták megfelelően a gyógynövény gyűjtő vállalkozók ambícióját, hanem inkább kihasználták a vidéki gyűjtőket s így mesterségesen elhanyagolták velük ezt az egyébként jól jövedelmező szezonipart.

A múlt évben és azelőtt többen is belekezdtek a gyógy- és ipari növénygyűjtésbe, de mindegyik-

nek beletört a bicskaja azért, mert nem fizették úgy a vállalkozót, hogy az kijöhessen belőle.

A Független Magyarország munkatársa ma beszélgetést folytatott egy ilyen növénygyűjtővel, aki a következőket mondotta:

— A baj eddig ott volt, hogy a gyűjtő nem tudott annyi pénzt keresni a növénygyűjtéssel, hogy megéljen. De nemcsak, hogy ennyit nem tudott keresni, de még kijönni sem tudott vele, sőt az volt a valószínű, hogy ráfizet. Egy riktó példa az alábbi. Egy kg. szárított kőrishogarat 2500 koronáért vett át a budapesti megbízó cég. Már most öt kg.

kőrishogár adott egy kg. szárított kőrishogarat. A helyi növénygyűjtő vállalkozó 500 koronát fizetett a kőrishogár szárított kilogrammjáért, ami azt jelentette, hogy alaposan ráfizetett erre az iparra a vállalkozó, mert neki semmi sem maradt, ellenben edminisztrációs és posta kiadásai voltak.

— Most azonban mégis fel lendül valamennyire a gyógynövényipar, mert a budapesti cégek felemelték a gyógy- és ipari növények beváltási árát, úgy, hogy meglehet majd belőle élni s érdemes lesz vele foglalkozni.

KÖZPONTI KERTMOZI

Junius hó 23-án, kedden este fél 9 órakor.

Szerelem a fagyponat alatt.

5 felvonásos. ZURU és HURU burleszk. — Ezt megelőzi:

Bosszuházasság. Sager vígjáték 5 felv. Fősz.: Helen Chadwick és Richárd Dix.

Helyárak: Asztali ülés 10 000, zsöllye 6000 K.

Ismét újraélesztik hamvaiból a Kereskedelmi Ifjak Egyesületét.

Bonyodalmas pör indul meg az egyesületi házért a város és az Egyesület között

A bajai kereskedők körében nemrégiben mozgalom indult meg az irányban, hogy a bajai Kereskedelmi Ifjak Egyesületét, ami a háború kitörésekor megszűnt, ismét életre keltsék. A mozgalmat tulajdonképpen Klein Rudolf, a Ker. Ifjak Egyesületének a címke indította meg. A Ker. Ifjak Egyesületének 1914-es választmányából azok, akik még életben vannak, már több ízben összegyűltek a Nemzeti Kávéház káoszátermében és tanácskoztak az Egyesület feltámasztásáról.

Maga a felélesztési kísérlet nem valami súlyos és akadályokba ütköző probléma. Az ütköző pont egyelőre a Ker. Ifj. Egyesületének a Deák Ferenc utcában a városi polgári iskola mellett a háza, amelynek közös udvara van az iskolával. Ezt a házat már régebben vette az egyesület s a maga céljainak megfelelően egy csomó befektetést is akart tenni. Az egyesületnek ekkor Szász János volt bajai szénnagykereskedő, jelenleg becsi lakos volt az elnöke, a leendő elnök pedig Klein Rezső és Klein Emil kereskedők voltak. A háború kitörésekor az egyesület automatikusan megszűnt, miután a választmánytól kezdve csaknem minden tag bevonult katonának. Az egyesületben, amelynek ugyanaz a rendetése a kereskedelmi ifjak körében, mint a katolikus Legényegyletnek az iparos ifjak közt, vagyis, hogy az ifjuság ne korcsmákban és mulatókban töltsé szabad idejét, hanem az egyesület helyiségeiben

a német burschenschaftok mintájára kártári szellemben kollegiális együttérzéssel szórakozzanak s összetartozandóság érzését neveljék egymásban, — már tíz év óta nincs egyesületi élet, legfeljebb annyi, hogy az iparos tanonciskola most itt tartja előadásait. Miután nem tudtak a vezetőket mit csinálni az elhagyott maradványból, azt Szász János elnök a saját kezébe vette s felajánlotta megvétele a városnak. A város akkori polgármestere, Hegedűs Atadár bele is ment a vételbe: 28 000 koronáért szelt a vételár 1914-ben. A vételárból Baja város rögtön le is fizetett tízezer koronát, 18 000 koronával pedig adós maradt az ideiglenes Akkor dr. Vojnics Ferenc polgármester érdeklődni kezdett az egyesületi ház vétele és telekkönyvi tulajdonjoga iránt s mindent elkövetett, hogy a vételi szerződést érvényesítse. Ez év januárjában a Kereskedelmi és Iparbankban fizetett mostani papírpénzben 18 000, összesen tízezer papírpénzt s úgy rendelkezett, hogy azt, mint a Kereskedelmi Ifjak Egyesületének házáért maradvány összegét kezelje. Egyúttal értesítette az Egyesület elnökét és választmányát, hogy miután a város a házáért eredő tartozását rendezte, indítsa meg az Egyesület a haznak Baja város nevére való telekkönyvi átadására a szükséges munkálatokat. A helyzet ugyanis az, hogy az egyesületi ház ma még mindig a Ker. Ifjak Egye-

A buza ára 1925. június 22-én

Budapesten 520.000 kor.

Bajai piacon 480.000 kor.

Aranykorona 14.428¹/₂

sületének nevében áll a telekkönyvben s csak elővételi opció van rá széjegyzeve a város részéről.

Baja városának jelenleg azért van szüksége erre a polgári iskola udvarával közös és összefüggő udvarral s bejárattal bíró épületre, mert a polgári iskola a fejlődés törvényei szerint egyre bővül s csaknem minden évben újabb és újabb párhuzamos osztályokat kell felállítania. Eddig az iskola emeletén nyert elhelyezést a polgári iskola, a földszinten pedig a központi elemi népiskola termeiben tanították a kerület apróságát a betűvelésre és olvasásra. A gyorsiramu fejlődés alapján számítani kell a polgári iskola további terjeszkedésére s így arra, hogy az egész épület-tömbre is szüksége lesz a polgári iskolának. Ez esetben pedig gondoskodni kell az elemi népiskola kellő elhelyezéséről megfelelő épület kifogástalan helyiségében. Dr. Vojnics polgármester szerint erre a célra különösen megfelelne az egyesületi ház már csak a polgári iskolával való naturális összefüggésénél fogva. Egyébként is avval érvelnek, hogy a polgári iskola növendékeire nem gyakorolna jótékony hatást az a körülmény, hogy az udvaron elkerülhetetlenül érintkezniök kellene a felnőt kereskedelmi ifjakkal.

A Kereskedelmi Ifjak Egyesületének anachronista választmányát meglepre a polgármester hindenburgi eljárása s felfogása az aranykorona tartozás kiegyenlítéséről mai papírpénzével. Ez a választmány azzal érvel, hogy először is nem volt joga a választmány hozzájárulása nélkül Szász János elnöknek eladni az Egyesület házát. A választmányt pedig nem kérdezték meg, mert csaknem az összes választmányi tagok hadbavonultak s a háború alatt a miniatúr érdekek még jobban eltöpretek a nagy célok horizontján. De még ha joga is volt eladni Szász Jánosnak az egyesületi házát, az 1914-es aranykorona tartozást és kamatait ma tízezer év s pénzünk borzalmas katakuzmája után a város nem rendezheti ugyanannyi papírpénzével, hanem csak aranykorona átértékeléssel. 18 000 aranykorona ma megfelel 250 millió papírpénznek s a kamatos kamatok is bizonyára közel járnak a százötven millióhoz.

Először csak dr. Monostori Gyula, a Ker. Ifjak Egyesületének volt titkára, majd ügyésze, valamint Klein Emil, a Reich Parkas és Fiai cég egyik főnöke tárgyalt a polgármesterrel a háztulajdonjogáról és a tartozás igazságos rendezéséről, amely esetben az egyesület át is adja telekkönyvileg a házát. Az eredménytelen tárgyalás és sikertelen tárgya-

lások után az egyesület választmányából hattagu bizottságot delegáltak, amelynek tagjai dr. Monostori Gyula, Klein Rezső, Cethoffer Ede, Deutsch Béla, Kun Lajos polgári isk. igazgató és Klein Emil. Ez a bizottság plain puvoirral tárgyal az egyesület székház tulajdonjogáról és a 18 ezer aranykoronás tartozás rendezéséről, a kifizetés módjaitól a várossal.

Nem is volt cseresznyebessz az idén a bajai piacokon.

A hetipiaci napokra várt június végi cseresznyebessz csak annyiban köszöntött be Baján, hogy ma, amikor a cseresznye szezon már a végére jár, minőség szerint 3—4 és 5 ezer koronára jött le a cseresznye kilógrammonkénti ára. Hetipiaci napokon halomban hever a nagy és a kispiacon a szép piros béli, ropogós, de legtöbb helyen már ütődött, puha gyümölcs. A termelőknél két ezer koronáért lehetett vásárolni a cseresznyét, csak a piac sarki kofái trónolnak, mint mesebeli vasorru bábák a cseresznye halmok és az 5—6 és 7 ezer koronás cseresznye-árak pulpitusán.

— Minek adjuk olcsóbban, mondják a snájdig kofanénik, mikor még így is ingyenbe van. S tessék elhinni, az uri közönség mégis csak hozzánk jön, mert nálunk változott árut kap.

A kofák szerint az, aki csak megkérdi az árat, de nem vásárol, az aligha lehet uriember, vagy „igazándi naccsága.”

A cseresznye szüret a végét járja, de igazi krach, olyan jófajta lecsusztató bessz mint amilyen a tözsdén másfél év óta rágja, emésztja a papirtulajdonosok vagyonát, itt mégsem ütött be, pedig a cseresznye ma már nem bolt, mert amint piacra küldött munkatársunk cseresznye szemelgetés közben megállapította s most jelenti, a cseresznyében ma nagyobb arányu mozgás volt észlelhető.

A cseresznye szezonnak vége, ma már csak azok a mindig elkésett háziasszonyok érdeklődnek utána, akiknek dunsztjuk sincs, honnan szerezzék a dunsztnak való cseresznye beszerzésére a pénzt. A cseresznye ma már lepasszolt, elvirágozott gyümölcs. A piacon felváltja a helyét a meggy.

A hontalanok állampolgársága.

A Népszövetség rendezi végre az utódállamok állampolgársági problémáját.

Bécs, július 20. Az utódállamok magyarságának egyik leg súlyosabb problémája az állampolgárság kérdése. Főként Csehszlovákiában, de Romániában és Jugoszláviában is, a hatóságok vonakodnak elismerni az évtizedek óta ott lakó magyarok ezreinek állampolgárságát és ezek felett a hontalanok felett állandóan a kiutasítás Damokles-kardja lebeg. Mikép a Független Magyarország bécsi tudósítója mostan egy a Népszövetséghez közelálló diplomáciai személységtől értesül, a Népszövetség végre rendezni akarja ezt a problémát és legközelebb tárgyalni fogja egy bécsi nemzetközi jogásznak nemrégiben benyújtott erre vonatkozó indítványát, amely a következőkben foglalható össze.

Az utódállamok állampolgársági problémája két két részre oszlik, az egyiket pozitívnak nevezhetjük, amennyiben vannak egyének, akik kétféle állampolgársággal is bírnak, a nagy csoportok azonban a negatívot képezik, akiknek egyáltalán nincsen állampolgárságuk. Ezek a hontalanok régi állampolgárságukat elvesztették, új állampolgárságukat azonban a hatóságok mindeddig nem akarták elismerni. A legcélszerűbb lenne ezeket az ügyeket egy döntőbírói ítélete alá bocsátani. Ez a döntőbírói ítélet Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia,

Lengyelország, Románia és Jugoszlávia, esetleg Olaszország delegátusaiból alakulna és egy semleges elnök vezetése alatt tárgyalna. A hontalan érdekeit egy a Népszövetség által kiküldendő jogász képviselné és az összes panaszokat ő terjesztené a bíróság elé. Egy ilyen ügyészi funkciót elváltó népszövetségi delegátus kiküldetése azért szükséges, hogy az érdekeit államok ne nyujtsák el a végtelenségig a panaszok tárgyalását és az ítéletek kimondását.

Ezt a javaslatot fogja a Népszövetség legközelebb tárgyalni és a Népszövetség tanácsa végre komolyan dűlőre fogja vinni a hontalanok állampolgárságának elintézését. Erre a célra a Népszövetség legközelebb hivatalos megbízást fog adni egy háromtagu bizottságnak, hogy adjon véleményt a batenyújtott bécsi javaslatról és ha ez a szakbizottság helyesnek találja az indítványban foglaltakat, úgy a Népszövetség megteszi az intézkedéseket a nemzetközi döntőbírói bíróság megalakítása ügyében. A Népszövetség által kiküldendő véleményező szakbizottság tagjai Schucking professzor (Németország), Barbosa des Megeihaes (Portugália) és Bundstein (Lengyelország) lesznek.

Szemere Pál.

Csökken a bácskai választók száma.

1926-ra 20 292 választó került a szavazók névjegyzékébe az 1925. évi 20 398 választóval szemben. — A közszemlére kitett névjegyzékeket beszoigáltatták a megyéhez.

Még május 16-ikán tették ki közszemlére a bács megyei községekben a választók névjegyzékét s az egyes községházakon kitett névjegyzéket bárki megtekinthette s megtehetette előnézvételeit, p naszait.

Most, hogy lejárt a közszemlére való kitétel határideje, a községi jegyzők visszaküldték jelentéseiket, amelyekből kitűnik, hogy a bácskai választók száma Baja város kivételével az 1926. évre 20 292. Választókerületek szerint következőképp oszlik meg a választók száma.

Legtöbb szavazóval rendelkezik dr. M rschall Ferenc jánoshalmi kerülete, székhelye Jánoshalma, amely kerület 7 468 választót mutat ki és pedig Jánoshalma I. szavazó körében 772, a II-ikban 927, a III-ikba 868, a IV-ikban 309 és V-ikben 415, összesen 3321, Felsőszentivánon 619, Borotán 505, Csávolyon 657, Kis-szálláson 232, Rémen 436 és Mélykut I-ső szavazó körében 661, a II-ikban 559 és a III-ikban 558, összesen 1778, Sorban második legtöbb választóval bír dr. Láng János regőcei kerülete, amelynek székhelye Nagybaracska. Itt a választók száma 6106, Bát-

monostoron van 631, Csátalján 984, Dávodon 550, Garán I. szavazókörben 644, a II-ikban 520, összesen 1164, Hercegszántón I. szav. körben 386, a II-ikban 366, összesen 752. Katymár I-ső szav. körben 549, II-ikban 531, összesen 1080, Nagybaracska I. szav körben 525, II-ikban 302, a III-ikban 118, összesen 945. A harmadik dr. Alföldy Béla bácsalmási kerülete, ahol 5872 szavazót iktattak a listába. A kerület székhelye Bácsalmás. Itt öt szavazó kör van s egyenként ennyi szavazó van egy-egy körben: 623, 371, 594, 307 és 471, összesen 2366, a bácsbokodi két szavazó körben 436 és 392, összesen 828, Bácsborsódon 399, Kunbaja két körében 531 és 420, összesen 951, Madaras két szav. körében 297 és 251, összesen 548, Mátételekén 174, Tataházán 606 szavazó van. A negyedik megyei kerület báró Podmanický Endre tompai kerülete, amelynek székhelye Tompa és ahol 846 választó van és pedig Tompán 424, Csikérián 225, Kelebia puztán 197. Az 1925-ös névjegyzékben a jánoshalmi kerületben 7582, a regőceiben 6011, a bácsalmásiban 5 963 és a tompaiiban

842 választó volt, amiből láthatjuk, hogy csak a jánoshalmi és bácsalmási kerületben fogyott a választók létszáma és pedig a jánoshalmi kerületben 114-el, a bácsalmásiban pedig 91-el.

A megye főjegyzői hivatala az ideiglenes névjegyzéket most a rendelet értelmében átteszi a központi választmányhoz, hogy az a beadott felszólalásokra és észrevételekre július 31-ig meghozza határozatait. Azután összeállítják a végleges névjegyzéket, azt leírják öt példányban s a kijelölt helyekre belőltik egy-egy másolati példányt eljuttatnak.

Baja a szegényrovatban.

Mikor rendezik a főteret?

Baja város sok gondja közt egyik legégetőbb problémája a városnak a főterrendezés, amit még békében e határozott a törvényhatósági bizottság, de a háboru kitörése megakadályozta a terv keresztülvitelét.

Azóta a főter rendezetlen ügye, mint bu a szívet, vagy szu az odvas fát, rágja az intéző faktorok agyát. Minden józan gondolkodásu bajai polgár szegényli a főter rabvallató kövezetét, de különösen szegény a ma már elég szép számban Bajára tóduló idegenek előtt, ami bizonyára nem gyakorol jótékony hatást az idegen forgaom emelésére. Talán önmagunk előtt már nem is szegvelnök ezt a rikitóan izléstelen teret, mint az ugyanazon család tagjai nem restelik egymás előtt a szegénységet és az élet rájuk szakadó felfenekedését, de szegyeljük mások, idegenek előtt, akik így lenézden, kárvendve, sajnálkozva látnak bele a pajslinkba Pedig a főteret könnyen meg lehetne csinálni az érdekösszeütöközések elkerülésével és arányilag nem nagy befektetéssel, mert a főter zilált szénája rendbehozható volna a cipőkop atás megtakarításából, mert egy cv alatt annyi cipőt rongál el a főteri kövezet, hogy annak az árából kényelmesen lehetne orvosoltatni a város ezen fájó sebéit, mielőtt még közmondást csinálnának a bajai főter kövezetéről, amit azután egy századon át sem mohat le a felejtés a város szepitlen hirnevéről.

Hozzáértők úgy nyilatkoztak előtűnk, hogy úgy is lehetne rendezni a főteret, hogy a kereskedők azt ne sérelmezzék, illetve, hogy a piacok ne helyeztessenek el, a forgalom ne csökkenjen s ne ártsón a legjobban megadóztatott kasztnak: a kereskedőknek. A piac tovább is maradhat szétosztva a szomszédos utcákban a főtéren és annak közelében, amint hogy van is erre példa más városokban, mint Szolnokon, Szabadkán és egyebütt. Ennek a kérdésnek megoldása most már nem tűr halasztást. Itt tenni kell már valamit.

De nem is értjük, miért fázna az illetékesek a főterrendezés gyökeres megoldásától. Hisz ma már úgy beszélnek Baján erről a dologról, hogy hitóság sehol nem szerzett még oly érdemeket, mint a bajai, ha megvalósítja a bajaiainak ezt a szép álmát.

URÁNIA

mozgószínház.

25-én, csütörtökön csak egy napig a budapesti Teréz körúti színpad vendégjátéka.

Salamon Béla,
a Teréz körúti színpad igazgatójának felléptével.

Bohózat esték.

Fellépnek: SALAMON BÉLA, Herczeg Jenő, Szenes Ernő, Bercely Magda, Keglevich Marietta, Mező Lona, Tihanyi Juci.

Műsor:

SALAMON BÉLA felléptével.

Háziüznéző.

Liptai Inre vándorjátéka 3 részben. Játsszák: Salamon Béla, Mester Lona, Szenes Ernő és Herczeg J.

SALAMON BÉLA felléptével.

Szenes Béla bohózata

Játsszák: Salamon Béla, Tihanyi Juci, Szenes Ernő és Herczeg J.

SALAMON BÉLA felléptével.

A hittanár.

Szenes Béla bohózata.

BERCELY MAGDA és SALAMON BÉLA felléptével.

Öfensége

szobája.

Vadnai László tréfája.

SZENES ERNŐ felléptével.

Comedie del' arte

Nagy Endre tréfája.

SALAMON BÉLA felléptével.

A sakk.

Zágony István tréfája.

HERCZEG JENŐ felléptével.

Az Est, Világ, Szózat.

Nagy Endre tréfája.

A vezérigazgató jó ember.

Nagy Endre tréfája. Játsszák: Szemes Ernő és Herczeg Jenő.

Bercely Magda, Keglevich Marietta és Mester Juci felléptével.

A kútnál.

Szenecirozott népdal.

Helyárak 35.000, 25 000, és 15 000 korona.

HIREK.

A szerkesztőségből.

Szauich Antal hírlapíró a mai napon belépett a Független Magyarország szerkesztőségébe s máától kezdve ő szerkeszti a Független Magyarorságot.

Az alispán helyettese

A hathetes szabadságra menő alispánt ezen idő alatt a törvény rendelkezése értelmében Scherer Rezső főjegyző helyettesíti.

Nagybeteg törvényszéki bíró.

Mély sajnálkozással értesülünk, hogy a bajai törvényszéki kirendeltség egyik értékes bírója, dr. Hoffmann Emil, a polgári tanács előadója tiznapal ezelőtt súlyosan megbetegedett. Kezelő orvosa dr. März Jakabb belgyógyász tifusz gyanusnak találta a megbetegedést Dr. Hoffmannnak állandóan magas 39-40 fokos láza van, de ez csak ideiglenes állapot s komoly aggodalomra nincs ok.

150 ludovikás Baján.

Az utóbbi években az egyetlen magyar katonatisztképző iskola, a Ludovica Akadémia minden nyáron az intézet ösztöndíjkezelésével nagy kirándulásokat tesz. Három év óta minden nyáron felveszik utiprogramjukba Baját is. 150 Ludovikás növendék vasárnap este érkezett meg Bajára egy órnagy s több tiszt vezetésével. Baján egy napig tartózkodtak s ez idő alatt bejárják a várost és környékét. A jövő 150 tisztje Horváth János sziget vendéglőjében ebédeltek és vacsoráztak.

Elhunyt szabadkai gyógyszerész.

Szabadkáról írják, hogy ott négy évi hosszas szenvedés után meghalt 81 éves korában idős. Gálffy György gyógyszerész, aki valamikor 30-40 évvel ezelőtt Mamuzsich Lázár polgármester aerája idején jelentős szerepet játszott a szabadkai városi és politikai életben. Híres kortes volt, aki képviselőket buktatott és mandátumokat szerzett képviselőknél. Mint fiatal ember részvett a cuszozzai és a königretzi csatákban.

Atalakítják a főtéri kutat.

A főtér rendezéssel kapcsolatos munkálatok közé tartozik az is, hogy miután amúgy is alig három méternyi kut van Baján, legalább a főtéri artézi kut bőven és gyorsan ontsa a vizet azoknak, akik erről a nyilvános kútról kénytelenek vízszükségletüket beszerezni. A főtéri kut gyűjtő medencéjét a városi műszaki hivataltól nyert információk szerint átfogják alakítani s rövidesen meg is kezdik az átépítést oly módon, hogy az 890 hektóliter vizet gyűjthet össze. Az átalakítással együtt jár az is, hogy ezen a kúton nem két vízcsap lesz, mert a medence mélyen fekszik s így nehezen lövelni fel a vizet, hanem szivattyús kutszerkezettel cserélik ki s ezzel

szivattyúzzák fel a vizet. Ezzel az újítással elkerülhető lesz az, hogy alkonyat után ne százával ácsorogjanak a kútnál szelős dolgu emberek, cselédek és katonák, akik az elsőbbség kérdésén sürűn összecsapnak és veszekednek, hanem majd elkészülte után az új kut mindenkinek az edényét pillanatok alatt megtölti, úgy hogy nem kell sokszor órákig várakozni.

Elfogtak egy körözött tolvajt.

A vasasi (pécsi kerület) csendőrsor már régebben ártott a bajai államrendőrkapitánysághoz, hogy Kardel Lőrinc lopással gyanúsított egyént, aki onnan megszökött, tartóztassa le ha netalán Baján időznék. A rendőrség tudomást szerzett arról, hogy Kardel Vasasról csakugyan Bajára szökött. Detektívek mentek ki egyhárszor a lakására, de a ravasz tolvaj munkakerülő mindig megfogott a detektívek elől. Vasárnap éjjel azonban nem volt elég ügyes, mert mégis csak rendőrkézre került. Kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy Baján is követett el lopásokat, mert valamiből muszáj volt élnem, mondta a detektíveknek. Á kisértek a vasasi rendőrséghez, de azért Baján is törvényt ülnek majd felette itt elkövetett lopásaiért.

XPoloskat, svábot, molyt

kiirtani házilag csakis a Lőcsei Camexianet lehet, mert nem csak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Főlerakat: Szemes Lina Apolló-illatszertár.

Nem kell többé házi varrónő!

Mindennemű olcsó anyagból, úgymint koton, zeffir, delan, 24 óra alatt mérsékelt áron, már **120 000 koronától kezdve készit**

Salgóné Möller Mici
női divattermés

BAJA, Attila u. 25. sz. (Vöröskereszt gyógytárral szemben.)

Gyászruhák 6 óra alatt készülnek!

BÉKÉSGYULA
Bőrnagykereskedő
BIMAR-SZILÁGYI OLAJIPAR RT.
Vezérképviselete és irodalma
BAJA
Hajnald-uca 6.

Állandó nagy raktár:
Benzin, raffin, gépolajak, továbbé kenőcsök, olajok kannákban is szállítatnak
Képviseletek:
Wochanka és Tárcsi r. t. összes műszaki cikkekben, zsákok, ponyvák stb.
Mellinger Zs. gépezégyár állandó nagy raktára elsőrendű gépezéjében.
Autóbenzin töltő állomás!

A szegényház egy gyakorolt ápolónőt

Julius elsejére felvesz. Jelentkezni lehet a szegényházban, naponta délután 2 órától.

497/1925. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhierré teszem, hogy a bajai kir. bíróságnak 1924 évi P. K. 491/3. számú végzése következtében Dr. Monostori Gyula bajai lakos ügyvéd által képviselt Schlesinger Miksa, valamint Szécsi Kálmán bajai lakosok javára 5.455.000 és 7.000.000 K s jár. erejéig 1925. május hó 6 án fogantatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 28.600.000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti kész férfi ruhák, szövetek, bolti állvány, varrógép nyilvános árverésen eladotnak.

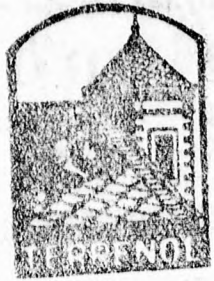
Mely árverésnek a bajai kir. írásbíróság 1925-ik évi Pk. 6721/1. számú végzése folytán 5.455.000 és 4.000.000 korona tökévelés, ennek 1924. évi november hó 29-ik napjától járó 145% kamattal és eddig összesen 2.850.000 koronában bíróság már megantapított költségek erejéig Bacsabokodon, Fő uca 647. sz. alatt leendő megtartására 1925-ik évi július hó 9-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a veenti szándékok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében keszpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén beesáron alul is elfognak adani.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Baján, 1925. évi június hó 19. napján.

Szegő József
kir. bír. végrehajtó

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 tűzálló, tűzálló, vízáthatlan állandó rakat és egyredarabúhelyes
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kölesy ucca 3 szám alatt. (Budapesti-ut sarok.) Telefon 1191

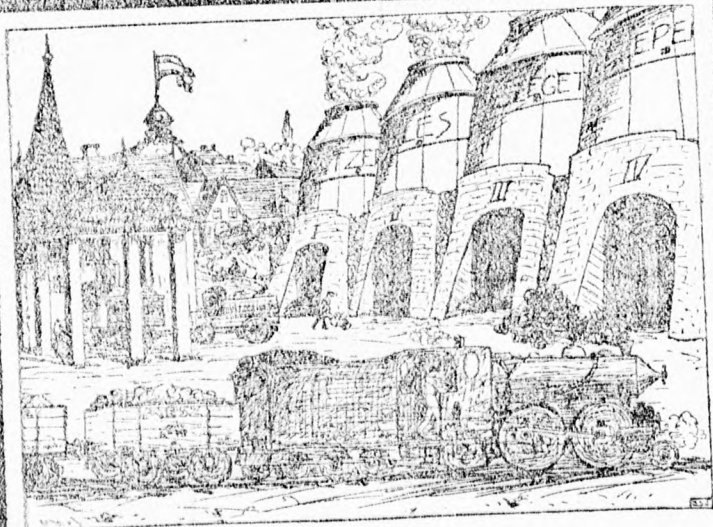
Mész!
Ézsi János és társai
 mészégető telepen, Szeremlei u. 74.
 Fióküzlet: Fő uccán, a Vörös Kereszt gyógyszerár előtti téren
 elsőrendű fával égetett állandóan iriss **mész** legolcsóbb áron kapható.
 Kivánatra díjmentesen házhoz szállítjuk.
 Telefon: 191.

Salamon Sándor

Elvállal lokomobiloknak magánjáróvá, benzínüzemű gépeknek szívógázzá való átalakítást, mindenféle gépek szakszerű javítását, hengerfúrások, tengelyek készítése golyós csapágyra való átalakításokat, malomhengerek rovátkolását, autogen hegesztést stb. legolcsóbb árban szavatosság mellett.

mezőgazdasági gépgyár, gép és műszaki kereskedés
Baja,
 Vörösmarty Mihály ucca 3.
 Telefon: 157.

Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordson traktorokat, mely szánt, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegű ekéket, eredeti Unicum Drill vetőgépeket stb., mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzín, cséplőgéprakták, eredeti Böhler dobson. legjobb tejseparatorokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

Saját termelésű fával égetett darabos **MÉSZ**
 Portland cement, retorta bükkfaszén és kátrány fedőlemez állandóan kapható!
Spitzer Illés
 BAJA, Budapesti-ut 9. Várkert.
 Minden mennyiséget házhoz szállítok. — Telefon 121.

I. rendű manikűr

Pubi hajvágás a legújabb fazonok szerint.
 Hajfestés minden színben.

Kemény
 hölgyfodrász a Nemzeti mellett.

Intelligens izr. vallásu magyar-német

nevelőnő

július hó 1-ére állást keres. E megfalura, pusztára, vagy kísézőnőnek. — Cim a kiadóban.

Ejeli tanpekoria
 június 21-től június 28-ig
 Gyarmati Emil

Elveszett

az Erzsébet királyné uccától a vasúti állomásig terjedő útvonalon egy 700 ezer koronát és különféle iratokat tartalmazó bőr tárcsa. A becsületes megtalálót kérem, szíveskedjék az iratokat a Corvin-nyomdába átadni, a 700 ezer kor. jutalomképpen megtarthatja.

Szakácsnőt

keresünk házfőzőnőnek azonnali belépésre.

Lámpa ucca 3. sz.

Naponra friss, fával égetett **fehér darabos mész**

Elsőrendű PORTLAND CEMENT, RETORTA BÜKKFASZÉN állandóan raktáron. A legolcsóbb áron kapható

Haas Fülöpnél
 Kazinczy Ferenc ucca 4.
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

GYORS-TISZTA-OLCSÓ

SÜT-FŐZ-VASALI!

Díjtalan felvilágosítás a Gázgyárban